

TABİB OR NOT TABİB

Stéphanie MALEK

Avrupa Birliği'nin genişlemesi bir tehdit olarak algılanıyor

1 Mayıs 2004 tarihinde 10 yeni ülke Avrupa Birliği'ne katıldı ve şu anda çalışmakta olan yabancı diplomalı doktorlara rakip olacaklar. 1995'ten beri Fransa'da yaşayan Fas diplomalı Ahmed şöyle diyor :

« Sadece dört sene eğitim almış Litvanyalı doktorlar bile bizden daha iyi muameleye tabii tutulacak. » Tabipler Odası Konseyi'nden Dr Colson ise daha emin : « Diplomalardan uyum sağlama süreci olacak. Zamanında İspanya ile olduğu gibi. » Hastahane müdürleri ise Avrupa Birliği'nin genişlemesiyle gelecek olan frankofon olmayan doktorlardan endişe ediyorlar.

« **M**odern kölelik », « alacakça kullanılma », « sürekli aşığılanma », gibi kelimeler onların söylemlerini oluşturmaktadır. Onlar, yabancı diplomalı doktorlar. Devlet hastahanelerinde çalışıp nöbete kalan, hastaları hastahaneye sevk eden doktorlar. Tüm çalışmalarını yasallık sınırında gidip gelmekte. Tek istekleri Tabipler Odası'na kayıtlı olabilmek.

Paris bölgesinde acil servis bölümünde çalışan 34 yaşındaki doktor Madjid « *Ya beceriksiz doktorlar, öyleyse bizi bu meslektan uzak tutmaları lâzım, ya da başarılı doktorlar, o halde bizi tam anlamıyla tanımaları gerekmekte.* » diyor.

Narin bir görünlü sahip bu Fransız-Cezayirli doktor, mesleğini 1997 yılından beri, Tabipler Odası'na kayıtlı olmadan icra ediyor. Nedeni diplomasının Cezayir diploması olması. Bir gece nöbetinden sonra sigarasını yakıp kahvesini yudumluyor. Gözlüklerinin arkasından yorgunluktan çökmüş gözleri farkediliyor : 2003 yılı içerisinde 144 nöbet ve haftada ortalama 90 saat mesai yapmış. 2002 yılı kasım ayında Sağlık Bakanlığı'na Dr. Yvon Berland tarafından verilen bir rapora göre, bu şekilde çalışan 2000 ya da 3000 pratisyen hekim bulunmaktadır. Doktor, bu pratisyen, hastahaneye gelen hastaların yaşam katsayısını arttırdığını belirtiyor.

Kuzey Alsace'da stajyer doktorluk yapan Lamri anlatıyor : « *1995'de bir aylık gönüllü doktorluk yapmak için geldim. Daha sonra doktor olarak çalışamayacağım için hemşire olarak görev yaptım. İşsiz kaldığım zamanlarda Secours Catholique'e gidiyordum. En sonunda stajyer doktorluk işini buldum. Ne kadar zor yıllardı.* » 10 yıllık bir eğitimden sonra, yabancı diplomalı doktorlar ayda sadece 1600 euro kazanmakta. Maaşlarının düşük olmasının sebebi « *yardımcı* » statüsünde ve servis şeflerinin sorumluluğu altında çalışıyor olmaları. İki servis veya iki kurum arasında uykusuz bir halde daha fazla nöbet tutarak ay sonunu getiriyorlar. « *Nöbetoloji* »'nin (gardiologie) gelecek yılların mesleği olduğunu söyleyerek aralarında şakalaşıyorlar. Bu pratisyenler olmasaydı, hastahaneler nöbet tutacak doktor bulamazlardı.

GERÇEK SAVAŞÇI

Bizi tedavi eden ve hastanelerin iyi çalışmasını sağlayan bu doktorlar neden « *gerçek* » doktor olarak kabul edilmiyor ? Sağlık Pratisyenleri Federasyonu - Fédération des Praticiens de Santé (Yabancı diplomalı doktorların bağlı olduğu iki sendikadan biri) Başkanı Dr. Cemil Amhis'e göre bu aldatmacanın artık sonu geldi : « *Bu, gerçekten tam bir sabır işi. Coğrafi bölgelere göre doktorların*

CFAIT

CONSEIL FRANÇAIS DES ASSOCIATIONS D'IMMIGRES DE TURQUIE

Tel : 01 42 46 17 90

Fax : 01 42 46 17 96

35 boulevard de Strasbourg

75010 PARIS - FRANCE

cfait@noos.fr

www.cfait.org

dağılımı ile ilgili Fransa'da hiçbir veri yok, duvara çarpmamıza az kaldı. Şu andaki ve gelecekteki doktor azlığının sorumlusu Sağlık Bakanlığı. Biz kimsenin yerini çalmıyoruz. Ama bakanlığın yabancı diplomalı pratisyenlerin belirsiz durumlarına çözüm aramaması, parasal anlamda da, belli çıkarların sözkonusu olduğunu düşündürüyor. »

Bu durumun yasallaşması için bazı zorlukları aşmak gerekmektedir. Lamri şöyle anlatıyor : « *Hangi sınavları geçmemiz gerektiğini bilmemiz için ilgili birimlere güvenmemek lâzım : ne hastahaneye ne de DRASS'ye (Sağlık ve Sosyal İşlerle ilgili Bölgesel İdare) güvenmemeli zira hiçbiri ne yapmam gerektiğini söylemedi. Sadece ondan bundan duyarak ya da sendikalar sayesinde bilgi edinebiliyoruz. »*

PCEM1 (Tıp 1. sene), yabancı stajyer doktorluk, CSCT (Teropatik ve klinik sentez diploması), PAC (Sözleşmeli Yardımcı Pratisyen) veya devlet hastanesinde 10 yıl çalıştığını belgeleyen kişilerin durumlarını yasallaştıran « *10 yıl* » komisyonu sınavlarından gecenlerin sayısı çok az. Milli Tabipler Odası Konseyi Başkanı Dr Colson'a göre bu durum delik deşik bir « *kaşar peynirini* » andırıyor : « *CSCT ve PAC sınavları artık yok, yeni bir yasallaştırma prosedürü yakında uygulamaya girecek. »* diyor. Bu konuda pek konuşmayan Bakan ise hukuken karışık bu durumu düzeltmeye istekli görünüyor.

Her ne olursa olsun sınavlara çalışmak gerek : Amel, tıp eğitimini bitirdikten 12 yıl sonra CSCT sınavlarına hazırlandı. Derslere, doğurduğu üçüncü çocuğuyla katılıyor ve bir sene boyunca her gece saat 22'den 02'ye kadar ders çalışıyordu.

ÇELİŞKİLİ DURUMLAR

Fransız-Cezayir vatandaşı Cristophe, 1989'da Fransa'ya geldiğinde stajyer doktorluk sınavına girmek için başvurdu. Fransız vatandaşlığına sahip olduğundan yabancı diplomalı olarak kayıt yaptıramadı. Diğer yandan, diploması yabancı olduğu için Fransız vatandaşı olarak da kayıt yaptıramadı. Elisabeth'in durumu ise hiç alışılmadık tarzda ; Fransız-Senegal vatandaşı olan Elisabeth, üniversitelerarası iki taraflı bir anlaşma sayesinde Fransızlarla aynı sınavlara girip tüm sınavları kazanıyor. Fakat mezuniyet diploması Dakar Üniversitesi tarafından imzalanıyor. Bu yüzden, Elisabeth Tabipler Odası'na yazılamıyor. Fransız mezunlarla aynı zamanda alınan çeşitli diplomalar ve sertifikalar yeterli olarak kabul edilmiyor.

CSCT sınavını geçmek için Sağlık Bakanlığı'nın istediği Milli Eğitim'den alınacak olan diploma denkliği şartı karışıklıklara neden oluyor : Diploması hem Fransızca hem Arapça olan Madjid'den diplomasını tekrar Fransızcaya çevirttirmesi istenmiş. Esas çelişkili durum, yasal olarak çalışmaya başlamak için kazanılması gereken sınavda adaylardan birkaç senelik iş deneyimi istenmesinde. Bu durum iki yüzlülük değil mi ?

HAKSIZLIK HİSSİ

Yazılı ve sözlü CSCT sınavını kazanan doktorlar, daha sonra toplanan komisyonca mesleklerini icradan menedilebiliyorlar. Bu doktorların akılları karışmış halde : Madjid şöyle diyor : « *Kızgıyım. Şayet Tabipler Odası'na kayıt olabilecek şartları doldurmuyorsam neden bu sınavlara girmeme izin verildi ? Hayatımın 4 yılı bu sınavlara çalışıp sonuçlarını beklemekle geçti. »* Tabipler Odası Konseyi'nden Dr Colson komisyonun bu görevini doğruluyor : « *Yazılı ve sözlü sınavlardaki başarılar sadece bilgilerin yeterli olduğunu gösterir. Konsey tarafından izlenen tek amaç hastalara en iyi tedaviyi verebilmektir. Bunun içinse bize deneyimli pratisyenler gerekmektedir. Bu nedenle, komisyon, adaylarda iş deneyimi şartını arıyor. »*

Tabipler Odası'na kayıtlı olmayan doktorların hastalar için tehlike teşkil ettiği mi söylenmek isteniyor ? Valenciennes Hastahanesi başhekimisi ve Kamu Sağlığı Milli Okulu Derneği başkanı Philippe Jahan « *hiç de değil* » diyor ve ekliyor : « *bu doktorlar hiçbir soruna neden olmuyor. Sistem o kadar iyi çalışıyor ki yetersiz doktorlar varsa, bunlar servis şefleri tarafından uzaklaştırıyorlar.* » Bu da belirsiz durumlarının sürmesine neden oluyor. Adice ama etkili.

Bu doktorlar hakkında pek az konuşuluyorsa, bunun nedeni grev yapmalarının zorluğu. Lamri'ye göre, « *Ya başını eğer çalışırsın ya da grev yapar işten atılırsın.* » Bu pratisyenler, verdikleri servis, yaptıkları iş sayesinde günün birinde yasallığa kavuşturulmayı bekliyorlar. Bazıları ise artık beklemekten sıkılmış ; Grenoble'da gastro-entérologue olan 40 yaşındaki Malik şöyle diyor : « *“ Belki ” demekten bıktım. 2004 yılı sonuna kadar kendime süre verdim. Eğer durumum değişmezse taksi şöförü olacağım.* » ■

Türkçeye çeviren : Ebru AY

